Буюк ва муқаддассан, мустақил Ватан!

www.ishonch-doverie.uz

2011-yil 17-may № 61 (2942) seshanba

Ishonch

Insonga naf keltirish — oliy baxt

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi nashri

Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

Моҳият

Соғлом авлодни тарбиялаш — буюк давлат пойдеворини, фаровон ҳаёт асосини қуриш, демакдир.

Ислом КАРИМОВ

Янги кун янгиликлари

Навоий эркин индустриал-иқтисодий зонасида автомобил эҳтиёт қисмлари ишлаб чиқарувчи, лойиҳа қиймати 12,2 миллион АҚШ долларига тенг бўлган янги цех ишга туширилди.

Мазкур цех йилига 360 минг дона генератор, 170 минг дона компрессор ишлаб чиқариш қувватига эга. Энг қувончлиси, мазкур лойиҳа туфайли 44 та янги иш ўринлари яратилди.

Юқори Чирчиқ туманидаги Янгибозор ахборот-ресурс марказида ёшларга оид қабул қилинган қонунларни кенг тарғиб қилиш мақсадида «Ёш сиёсатчи» танловининг туман босқичи бўлиб ўтди.

Танлов ХДП, «Камолот» ЁИҲ туман кенгашлари, таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси туман бирлашган қўмитаси ҳамкорлигида ўтказилди. Унда 18 ёшдан 30 ёшгача бўлган ёшлар тўрт шарт бўйича беллашишди. Ғолиблар ташкилотчи ва ҳомийлар томонидан фахрий ёрлиқ ҳамда қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

«Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастури ижросини таъминлаш мақсадида Марғилон шаҳар ҳокимлиги ҳузурида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш, рағбатлантиришга кўмаклашувчи ишчи гуруҳи иш бошлади.

Шунингдек, ҳафтанинг ҳар жума куни тадбиркорларга амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида «очиқ эшиклар куни» ўтказилмоқда. Унда тадбиркор ва фермерларга зарур маслаҳатлар, тавсиялар берилаяпти.

Тил билган — эл билади

Наманган шаҳридаги 1-ихтисослаштирилган мактабда таълим сифати ва самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Хорижий тилларни ўргатишга ихтисослашган мактабда 1200 нафардан зиёд ўқувчи малакали ўқитувчи-педагоглардан сабоқ олмоқда. Ўқувчилар бу ерда пухта билим эгаллаши, спорт билан мунтазам шуғулланиши учун барча шарт-шароит яратилган. Мактаб қошида очилган турли фан ва санъат тўгараклари, замонавий спорт зали, ахборот-ресурс маркази ўғил-қизларга дарсдан сўнг бўш пайтларини мазмунли ўтказиш имконини бермоқда.

Суратда: учинчи синф ўқувчиси Азиза Абдубаннаева.

Ҳотам МАМАДАЛИЕВ (ЎзА) олган сурат

«Устоз-шогирд» анъанаси

Тадбир қоғозда қолмасин

Қадриятларимиз орасида «Устоз-шогирд» анъанасининг ўрни алоҳида. Неча замонлардан буён халқимиз ана шу тахлит ёш авлодни камолот сари етаклаб бораётир. Бугунги кунда боқий мерос асосида иш билан таъминлашнинг мукаммал тизимига асос солинди.

Самарқандда иқтидорли, салоҳиятли кадрларни тайёрлаш ва тарбиялашда ўзига хос тажриба бор. Айни чоғда вилоятдаги 400 та корхона ва муассасанинг 386 тасида касб-ҳунар коллежларида таҳсил олаётган ёшлар учун ўқув амалиёт хоналари ташкил этилган. 14 та корхона ва ташкилотда белгиланган ўқув амалиёти устахоналарда ўтказилмоқда. Уларга корхона раҳбари, раҳбар ўринбосари ва ишлаб чиқариш усталари дарс беради. 196 та корхонада амалиётга келган ўқувчилар бепул енгил тушлик билан таъминланяпти.

155 та касб-ҳунар коллежининг 2-3-босқичларида 110867 нафар ўқувчи билим эгаллаяпти. 2372 та корхона-ташкилот, фермер хўжаликлари билан касб-ҳунар коллежлари ўртасида ишлаб чиқариш амалиётини ўтказиш юзасидан шартномалар тузилган.

Муайян мутахассислик илк кўникмаларини эгаллаган ёшларнинг касб-кор этагини тутиш имконияти яратилмоқда. Чунончи, амалдаги йилда мазкур даргоҳларни битирувчи 49639 нафар ёшни ишга жойлаш лозим. Айни чоғда 35890 нафар битирувчи эгаллаган мутахассислиги бўйича имзоланган коллеж — иш берувчи — битирувчи ўртасида уч томонлама шартнома туфайли эртанги кунидан хотиржам бўлиши мумкин. Ёшлар тадбиркорлик йўналишидаги фаолиятини ҳам йўлга қўйишлари учун шарт-шароит яратилаяпти. Жумладан, тижорат банклари томонидан 2011 йил битирувчилари учун 1 миллиард 708 миллион сўм миқдорида кредит ажратилиши кўзда тутилаяпти.

(Давоми 2-бетда)

Томорқа хўжалиги касабақўм назоратида

Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Хоразм вилоят кенгаши томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили муносабати билан озиқ-овқат хавфсизлиги дастури ижросини таъминлашга кўмаклашиш мақсадида амалий семинар ташкил қилинди.

Фаровонлик ўз қўлимизда

Бошланғич касаба уюшма ташкилотлари етакчилари Боғот туманидаги Хўжалик қишлоғида бўлиб, тармоқ касаба уюшма аъзолари томонидан амалга оширилаётган ишлар билан танишдилар. Танишув «Буюк келажак сари» номли кўчадан бошланди. Қишлоқларда намунавий уй-жойлар қуриш лойиҳаси асосида бунёд этилган, 70 га яқин намунавий турар жойларни кўриб, бу ҳудуд бир пайтлари анчайин кўримсиз бўлганига ишонгинг келмайди. Мустақиллигимизнинг 19 йиллиги арафасида уйларнинг бир нечтаси ўз эгаларига топширилган эди. Айни пайтда янги турар жойлар қуриш ишлари давом этмоқда.

Қишлоқдаги 7-умумтаълим мактаби директори Гўзал Раҳимова биринчилардан бўлиб, ушбу турар жойлардан бирига кўчиб ўтиш бахтига муяссар бўлди.

— Эрта баҳордан ҳовлимизда экин-тикин ишларини бошлаб юбордик, — дейди у.

Семинар иштирокчилари ҳовлини кўздан кечириб, хонадон соҳибасининг омилкорлигига тан берди. Турли мевали кўчатлар, кўплаб сабзавот ва полиз экинлари тартиб билан қадалганки, янги униб чиқаётган ушбу неъматларни кўриб кишининг баҳри дили очилади. Сўри ёнидаги гуллар барқ уриб ўсаяпти. Уй атрофига арча кўчатлари экилган.

Тадбир иштирокчилари Г.Раҳимова раҳбарлик қилаётган мактабда ҳам хонадондаги каби саришталикка дуч келишди.

— Мактаб атрофи бир ярим гектардан зиёд майдондан иборат, — дейди бошланғич касаба уюшма қўмитаси раиси Искандар Худойберганов. — Мактаб олди гулзор қилинган. Шунингдек, турли мевали ва манзарали дарахтлар кўрк бағишлаб турибди. Орқа томон токзор. Ҳар йили картошка етиштирамиз. Олинган даромаднинг бир қисми турли тадбирлар уюштиришга сарфланса, бир қисми кам таъминланган оилаларга тарқатилади. Бу йил ушбу токзорни яшартирдик. Нафақат узум, бошқа мевали дарахт кўчатлари ҳам ўтқаздик. Кўчат ўтқазиш ишлари мактабимизга элтувчи йўл бўйларида ҳам олиб борилди.

Искандар ака бошланғич ташкилотга 12 йилдан бери етакчилик қилади. Касаба уюшма қўмитаси хонаси ҳар доим аъзолар билан гавжум. 65 нафар аъзонинг ҳар бири эътиборда.

Касаба уюшма аъзоларининг дам олишлари учун ҳам муносиб шароит яратилган. Дам олиш хонасида турли бадиий китоблар, газета-журналлар тахламларини учратиш мумкин. Ўтказилган тадбирлар жамланган дискларни томоша қилиш тажриба алмашишда қўл келади.

— Туманимиздаги 74 бошланғич ташкилотимизнинг ҳар бирида ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари олиб борилди, — дейди Боғот туман бирлашган қўмитаси раиси Ширин Юсупова. — Мамлакатимиз мустақиллигининг 20 йиллигини муносиб кутиб олишга бўлган иштиёқ барчани яратувчанликка ундамоқда.

Семинар иштирокчилари ўз таассуротлари билан ўртоқлашар экан, кўрган ва эшитганлари уларнинг кейинги фаолиятини янада жонлантириш имконини беришини таъкидлашди.

Муҳаббат ТЎРАБОЕВА,
«Ishonch» мухбири

Мустақиллигимизнинг 20 йиллигига

1205 та иш ўрни яратилди

Ҳисор тоғ тизмалари бағрида жойлашган Сариосиё туманининг табиати бетакрор, мевали боғлари ўзига хос, одамлари меҳнаткаш. Туман азал-азалдан «Дашнобод» анорлари, «Сангардак» олмалари, Газарак узумлари, Шарғун кўмири ва ҳисори қўйлари билан машҳур. Охирги ўн йилда туман пахтакорлари ва ғаллакорлари мўл ҳосил етиштириш бўйича ҳар томонлама ўрнак кўрсатишаяпти.

Саноатлашган туманда «Тўпаланг ГЭС», Сариосиё-тош-шағал саралаш заводлари, Шарғун кўмир кони, ғишт заводи, «5-қишлоқ қурилиш комбинати» АЖ корхоналаридаги жонбозликлар эвазига миллион-миллион сўмлик маҳсулотлар тайёрланмоқда. Тумандаги тош-шағал саралаш заводида ишлаб чиқарилаётган инерт маҳсулотлари кириб бормаган корхона республикада кам. Тоғли Хонжиза қишлоғида топилган полимер руда конлари эндиликда мустақил юртимиз тараққиётига хизмат қила бошлади.

Яна бир гапки, туман Сурхондарёнинг аҳоли зич яшайдиган ҳудудларидан бири саналади. Шу боис аҳолининг ишга яроқли қисмини, айниқса, ёшларни фойдали меҳнат билан банд этиш мақсадида қатор ижобий ишлар амалга оширияпти. Гарчанд ҳудуд аҳолисининг асосий қисми Сангардак, Хонжиза, Газарак, Хуфар, Хўжаасмин, Зевар сингари тоғ қишлоқларида ёмғир ва қор сувлари ҳисобига суғориладиган экин майдонларига мевали дарахт ва ток ўстиришга одатланган эса-да, кейинги пайтда боғ ва узумзорлар 3 минг гектардан ортди. Боғдорчилик ва узумчилик билан шуғулланаётган фермер хўжаликлар 520 тадан ошгани бу соҳага эътибор ортаётганлигидан далолат.

Сариосиё туманида қарийб 30 минг гектардан ошиқ иккита — «Узун» ва «Ҳисор» ўрмон хўжаликлари фаолият кўрсатади. Дунёдаги энг ноёб ва ширин фарел балиғи ҳам Сариосиё булоқларида учрайди. Бу далилларни бежиз келтирмадим. Чунки айнан шу соҳаларда аҳолининг асосий қисми иш билан банд. Ҳукумат томонидан олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотлар туманимизда ҳам кенг жорий этилаётгани туфайли ишлаб чиқариш ҳажми кенгайиб, аҳоли турмушини фаровонлаштиришга хизмат қилмоқда.

(Давоми 3-бетда)

Ҳамкорлик уфқлари

Юртимизда оналик ва болаликни муҳофазалашни тубдан яхшилаш — тиббиёт соҳасидаги Давлат дастурида белгиланган асосий устувор вазифадир.

Сўнгги йилларда энг яхши сиҳатгоҳлар қошида оналар ва болалар бўлимлари иш бошлади. Деярли барча вилоятда скрининг марказлари фаолият кўрсатмоқда. Улар замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Малакали шифокорлар томонидан чақалоқлар неонатал текширувдан, ҳомиладор аёллар пренатал скринингдан ва кўплаб оилалар генетик кўрикдан ўтказилмоқда.

Соғлом авлод, соғлом жамият сари

Янги оила қурган ёшлар беш йилга қадар патронаж хизмати назоратига олинган. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг Истамбулда ўтган анжуманида юртимизда оналик ва болаликни муҳофаза қилиш миллий модели юқори баҳоланиб, ҳатто ривожланган давлатларга ҳам намуна қилиб кўрсатилгани, шунингдек, мамлакатимиз турли касалликлар, айниқса, полимиеолитдан холи ҳудуд деб эълон қилингани ҳам бежиз эмас.

Соғлом авлодни тарбиялаб вояга етказишда касаба уюшмалари ҳам жонбозлик кўрсатмоқда, албатта.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан 2011 йил учун имзолаган қўшма тадбирлар режаси хотин-қизлар саломатлигини мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, тармоқ ходимларининг ижтимоий-иқтисодий, маънавий ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоялаш, аҳоли ўртасида тиббий маданият тарғиботини янада кучайтиришда яна бир муҳим қадам бўлди.

Қўшма қарорга мувофиқ, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши томонидан мазкур тадбирлар режасининг бажарилишини таъминлаш Маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлими, Курортлар бошқармаси, Республика соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаларига топширилди. Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан эса бу эзгу ишга Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, Даволаш-профилактика ёрдамини такомиллаштириш бош бошқармалари, Республика репродуктив саломатлик маркази, Саломатлик ва тиббий статистика институти, шунингдек, ҳудудий тиббиёт бошқармалари ва бўлимлари вакиллари жалб этилди.

Президентимизнинг 2009 йил 13 апрелдаги «Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига асосан, она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш тизимини ривожлантириш, оила ва жамиятда репродуктив саломатликни мустаҳкамлаш, жисмонан ва маънан баркамол авлодни тарбиялаш борасида ўзаро ҳамкорлик алоқалари янада кенгайтирилди. Қўшма тадбирлар режасига мувофиқ, мамлакатимизнинг барча ҳудудларида, хусусан, қишлоқларда соғлом турмуш тарзини тарғиб қилишга қаратилган қатор тадбирлар ўтказилмоқда. Жумладан, тиббиёт ходимлари бўлажак оналарнинг ҳомиладорлик даври кўнгилдагидек кечиши, бехатар туғруқни таъминлаш, оналар ва янги туғилган чақалоқларга малакали тиббий ёрдам кўрсатиш, шунингдек, бевақт ҳомиладорликнинг олдини олиш, бепуштлик, юқумли касалликлардан сақланиш, гўдакни кўкрак сути билан боқишнинг афзалликларини кенг жамоатчиликка тушунтириш, ёшларнинг тиббий маданиятини ошириш сингари долзарб масалаларга жиддий эътибор қаратмоқдалар.

(Давоми 3-бетда)

Ishonch
2011-yil 17-may № 61 (2942)

● *Конференция*

Сарҳисоб ва таҳлил

Жиззах вилоят соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма ташкилотларининг навбатдан ташқари конференцияси бўлиб ўтди.

Унда тармоқ касаба уюшмаси вилоят кенгаши раиси Ҳамроқул Қодиров Юртбошимизнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати Қўшма мажлиси ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаларидан, шунингдек, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг V Қурултойи қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни ҳаётга татбиқ этиш юзасидан маъруза қилди.

Кейинги йилларда тармоқ ва ҳудудий даражадаги ижтимоий шериклик мулоқотлари сезиларли мустаҳкамланди. Бу эса жамоа шартномалари лойиҳаларини экспертиза қилиш, уларнинг сифатини ошириш ва ижтимоий аҳамиятини кучайтириш имконини берди. Жамоа шартномаси ходимларнинг бевосита ва билвосита ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилувчи ва даромадларини ошириш воситасига айланди. Ушбу ҳужжатда белгиланган тадбирларни бажариш учун ҳар бир ходимга сарфланган харажатлар 2010 йилда 12 фоизга ортди.

Айни пайтда соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси вилоят вакиллиги тизимида 283 та соғлиқни сақлаш муассасалари, 4 та тиббиёт коллежи, жами 287 та ташкилот мавжуд бўлиб, улар 48 та бошланғич касаба уюшма қўмиталарига бирлашган.

Соҳа ходимларининг ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш вилоят касаба уюшмаси кенгашининг асосий вазифаларидан бири бўлиб келди. Жумладан, 2010-2011 йилларда меҳнат ҳуқуқлари бузилганлиги, ишдан ноҳақ бўшатиш, иш ҳақларини ундириш ва бошқа масалаларда соҳа ходимларидан 89 та оғзаки ва 17 та ёзма равишда мурожаат қилинган бўлиб, улар ўз вақтида ижобий ҳал қилинди.

Афсуски, ижтимоий мулоқот ва ижтимоий шериклик ривожи ҳамон талаб даражасида эмас. Баъзи нодавлат ташкилот раҳбарлари касаба уюшмасини ташкил этиш, қўл остида меҳнат қилаётган ходимларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга эътибор қаратмаяптилар. Айримлари бу ҳақда тушунчага ҳам эга эмас. Бу каби камчиликларни тугатиш мақсадида вилоят кенгаши томонидан бошланғич касаба уюшма ташкилотлари фаолларининг доимий ҳаракатдаги ўқуви ташкил этилди.

Музокараларда вилоят болалар кўп тармоқли тиббиёт маркази бош врачи, сенатор Холида Алимова, Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши раиси Бахтиёр Маҳмадалиев, Жиззах шаҳар тиббиёт бирлашмаси касабақўм раиси Анзурат Эгамова ва бошқалар сўзга чиқиб, ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Конференцияда кўрилган барча масалалар бўйича қарорлар қабул қилинди.

Абдулла САИДОВ

Бошланғич ташкилотларда ●

Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Чортоқ туман бирлашган қўмитасида 93 та бошланғич ташкилот бўлиб, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг V, Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшмасининг IV Қурултойлари қарорларини бажариш, бу орқали аъзоларимизнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари, ҳуқуқлари, меҳнат муҳофазасини таъминлаш, ходимлар ва уларнинг фарзандларини соғломлаштириш, бўш вақтларини мазмунли уюштириш ишларини замон талабига мос равишда олиб боришга ҳаракат қилмоқдамиз. Айни пайтда асосий эътибор ижтимоий шериклик тамойили асосида жамоа шартномаларини қабул қилиш ва ижросини таъминлашга қаратилган.

Меҳнатимиз эзгуликка хизмат қилсин

2009-2012 йилларга мўлжалланган Инқирозга қарши чоралар Дастурини бажариш асосида ҳар бир бошланғич ташкилотга қўшимча даромад олиш имкониятлари яратилмоқда. Хусусан, туманимиздаги 5-Давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернатида касаначилик асосида 5 та янги иш ўрни яратилди. Бугунги кунда катта мақсадларни олдига қўйиб иш бошлаган тикувчилик цехида «Шўро» академик лицейи ўқувчилари учун форма тикиб беришга 15 млн. сўмлик шартнома имзоланди. Даромаднинг 5 млн. сўми иш ҳақига берилади, 10 млн. сўми касаба уюшма аъзоларининг манфаати йўлида сарфланади.

Бюджетдан ташқари топилган маблағ ҳисобидан мактаб-интернатда 50 та парранда, 1 бош қорамол боқиляпти. 1,5 гектар ҳудудга 550 туп мевали дарахт экилган бўлса, ярим гектар майдондаги иссиқхонада сабзавот экинлари етиштирилмоқда. Баркамол авлод йилида бюджетдан ташқари топилган маблағдан ёш касаба уюшма аъзоси Дилором Қосимовага 6 ой муддатга фоизсиз 650 минг сўм кредит берилгани ишга бўлган муносабатни янада яхшилади.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси V қурултойи делегатларининг Мурожаатига жавобан, туманимизда ҳар бир касаба уюшма аъзоси кўчат экиш, гул ўтқазиш, томорқадан мўл сабзавот, полиз маҳсулотлари етиштиришга астойдил киришди.

Бирлашган қўмитамиз томонидан 5-ДИМИ ҳудудидаги 0,25 га майдонга 100 туп гилос кўчати экилиб «Касаба уюшма боғи» яратилди.

21-умумий ўрта таълим мактабида 20 сотих ерга 50 туп олма кўчати, 48-мактабда эса 100 та бодом ниҳоли ўтқазилди. 4-мактабда иссиқхона ташкил этилиб, лимон кўчатлари экилди. Ушбу мақсадлар учун «Наманган меваси кўчатларини етиштириш тажриба хўжалиги» билан тузилган шартномага мувофиқ бирлашган қўмита томонидан 950 минг сўм сарфланди. 115-мактаб-интернатнинг маънавият асослари фани ўқитувчиси Курбонали Боймирзаев ташаббуси билан боғдорчиликка ихтисослашган «Оташ Курбон Отамирза» фермер хўжалиги ҳудудида боғ барпо этилди.

Туманимиздаги 53 та мактабда 5400 бош парранда парваришланмоқда. Шунингдек, 28 та иссиқхона ҳамда таълим муассасаси тасарруфидаги 6 гектар ҳудудда полиз ва сабзавот экинлари етиштирилмоқда. Бу каби омилкорлик орқасидан келажак даромад, табиийки, касаба уюшма аъзоларининг манфаати йўлида сарфланади. Манфаатдорлик бўлган жойда эса ҳеч қачон рағбат ўлмайди. У тўкинлик, фаровонлик, маъмурчиликка хизмат қилади.

Шоҳиста ТУРҒУНОВА,
Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Чортоқ тумани бирлашган қўмитаси раиси

Тадбир қоғозда қолмасин

(Давоми. Боши 1-бетда)

Бир сўз билан айтганда, битирувчиларнинг 22386 нафари корхоналар буюртмаси бўйича, 8731 нафари корхоналардаги бўш иш жойларига, 9402 нафар ўқувчи кичик бизнес соҳасида янги ташкил этиладиган иш жойларига, 1492 нафар битирувчи олий ўқув юртларига кириши мўлжалланаяпти.

Аммо масаланинг кемтик жиҳати ҳам йўқ эмас. Чунончи ҳудуддаги 3126 нафар битирувчи оилавий сабаблар боис ишга киришга тайёр эмас. Хўш, уларга нима монелик қиляпти. Касб танлашига, ёхуд бирор жойда ишлашига қандай тўсиқ бор? Таассуфланарлиси, бу саволларга касаба уюшмалари қошидаги бирорта Ёшлар кенгашидан жавоб топиб бўлмади. Аслида ана шу кенгашнинг вилоят, тармоқ бўғинларида маълумотлар тўплаш, рақамлар жамлашдан нарига ўтилаётгани йўқ.

— Қарийб 18-20 чақирим масофадаги қишлоқдан қатнаб коллежда таҳсил оламиз, — дейишди Қўшработ туманида яшовчи коллеж талабалари. — Ён-атрофимизда ишлаб чиқаришга дахлдор бирорта корхона йўқ. Ота-оналаримиз ҳам ҳайрон.

Худди шу каби масалани мутасаддиларга ким ҳавола этиши керак? Албатта, туман касаба уюшмалари қошидаги Ёшлар кенгаши. Аммо бу кенгашнинг ҳали-ҳануз ташкил этилишига сусткашлик кўрсатилаётгани масалани чигаллаштирмоқда.

Қисқаси, на вилоят, на тармоқ, на туман кенгашларида бирор-бир жўяли тадбир ташкил этилгани йўқ. Билмадик, сусткашлик қачонгача давом этаркин?

Н. ШАМСИЕВ,
«Ishonch» мухбири

Нон — дастурхонимиз кўрки, фаровон ҳаётимиз белгиси. Шукрки, бу азиз неъмат юртимизда сероб. Бу сахий заминимиз, серқуёш юртимиз, қўли гул новвойларимиз, заҳматкаш деҳқонларимизнинг меҳнати туфайлидир.

Пойтахтимизнинг Юнусобод туманидаги «Сумбула-нон» масъулияти чекланган жамияти нон ишлаб чиқариш корхоналари орасида пешқадамлардан. Бу ерда тайёрланаётган нон маҳсулотлари жуда харидоргир. Замонавий технология асосида ишлаб чиқарилаётган қолипли нон, патир, жавдар нон, турли булочка маҳсулотлари хуштаъмлиги, нархининг нисбатан арзонлиги билан истеъмолчиларга манзур бўлмоқда.

— Ҳар куни темир моддаси ва йод билан бойитилган ундан қолипли ва 14 хилда шифобахш нон тайёрланмоқда, — дейди корхона раҳбари Тоҳир Одилов.

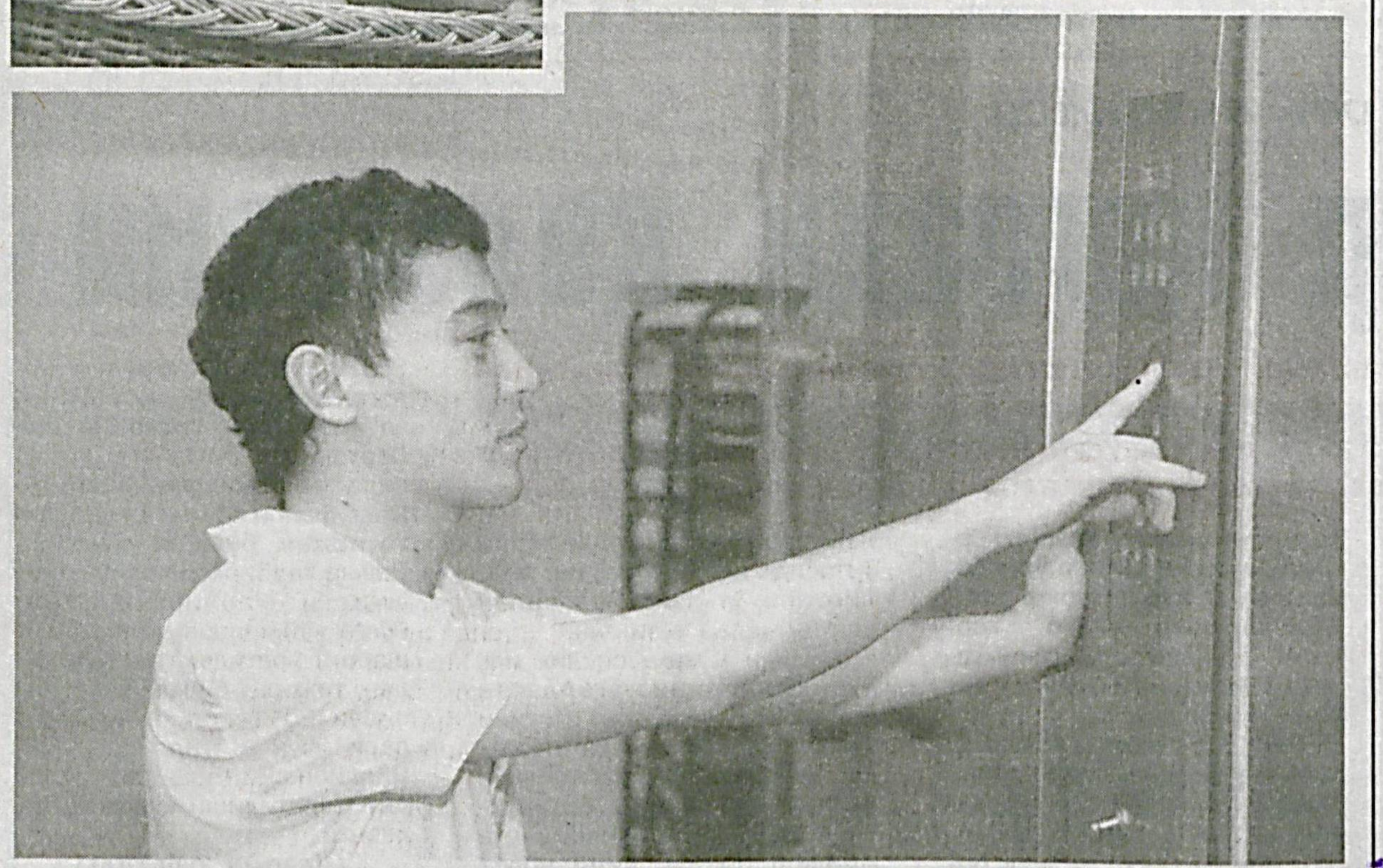

Суратларда: «Сумбула-нон» масъулияти чекланган жамияти технологи Сетора Фозилова; Баҳром Ғуломов.

Отабек МИРСОАТОВ (ЎзА) олган суратлар

Битирувчиларга кенг имконият

Илм-ҳунарни пухта эгаллаш учун одатга кўра билимли, тажрибали касб-кор соҳибининг этагидан тутилади. Устоз кўрган одам бежиз пирга йўлиққан кишига менгзалмаган.

Бугунги кунда Навоий вилоятидаги касб-ҳунар коллежларида «Устоз-шогирд» тизимининг жорий этилиши йўлида жиддий саъй-ҳаракатлар олиб борилаяпти. Вилоят ўрта махсус касб-ҳунар таълими тизимида 44 та коллеж, 4 та академик лицей мавжуд бўлиб, уларни мазкур ўқув йилида 16946 нафар ўқувчи тугатади. Ушбу ўқув даргоҳларида 115 та ихтисослик бўйича 15763 нафар кичик мутахассис тайёрланмоқда.

Жумладан, ўқув йилининг 2 апрел ҳолати бўйича амалиёт ўқишлари учун барча касб-ҳунар таълими муассасаларининг 2-3-босқичларида таҳсил олаётган ўқувчилардан 10894 нафари саноат, муҳандислик, ишлов бериш тармоқлари ва қурилиш соҳасидаги ташкилотларга, 14722 нафари ижтимоий-иқтисодий соҳадаги корхона ва ташкилотларга, 8290 нафари қишлоқ хўжалик соҳаси йўналишларига биркитилган. Битирувчилар бандлигини таъминлаш мақсадида иш берувчилар ҳамда битирувчилар ўртасида уч томонлама шартномалар тузилган. Шунингдек, амалиётларини тўлақонли ўташи учун ўқувчилар вилоятдаги йирик ташкилот ва корхоналарга ҳам бириктириб чиқилган. Жумладан, «Қизилқумцемент» ОАЖ корхонасида 200 нафар ўқувчига 30 фоизлик ойлик иш ҳақи тўланмоқда. «Навоийазот» ОАЖ корхонаси томонидан амалиётга чиққан 405 нафар ўқувчи бир маҳал бепул овқатлантирилмоқда. Навоий ГРЭС корхонаси эса Кармана туманидаги саноат коллежининг амалиёт ўтаётган 30 нафар ўқувчи ёшларига 50 минг сўмдан ойлик иш ҳақи бериб боришни йўлга қўйди.

Жорий йил давомида вилоятдаги касб-ҳунар коллежлари битирувчиларига тижорат банклари томонидан 294 млн. сўм миқдорида кредит маблағлари ажратиш юзасидан прогнозлар белгилаб олинган ҳамда кредит ажратилиши тижорат банклари зиммасига юклатилган. 12 апрелга қадар 66 нафар ўқувчи жами 125,6 миллион сўм қийматидаги ана шундай имкониятларни қўлга киритишга муваффақ бўлишди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси V Курултойи ҳамда Федерация кенгаши II мажлисининг «Касб-ҳунар коллежлари битирувчиларини иш билан таъминлаш тўғрисида»-ги қарори ижросини тўлақонли бажариш борасида янада самарали услубларни излаб топишга ҳаракат қилаяпмиз.

Анора БОБОМУРОДОВА,
Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Навоий вилоят кенгаши раиси

● *Ўқув-семинар*

Қарши шаҳрида Ёқилғи-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Қашқадарё вилоятидаги вакиллиги тасарруфига кирувчи корхона ва ташкилотлар касабақўмлари ва ҳуқуқшунослари иштирокида «Меҳнатга оид муносабатларда ишчи-хизматчи ходимларнинг ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялаш» мавзусида ўқув-семинар бўлиб ўтди.

Ходимлар манфаати ҳимояда

Унда тармоқ касаба уюшмаси Марказий кенгашининг юридик бўлими мудири Хайриддин Зайнуддинов «Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг V қурултойи, Федерация кенгашининг иккинчи мажлисида қўйилган долзарб масалалар» хусусида маъруза қилди. Шунингдек, ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялаш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида тўхталиб ўтди.

Тармоқ касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Қашқадарё вилоятидаги вакиллиги ҳуқуқшуноси Абдурашид Муродов Меҳнат кодексига асосан ходимнинг соғлиғига шикаст етганлиги муносабати билан зарарни иш берувчи томонидан тўлаш мажбуриятлари ҳақида тушунтириш берди.

Музокарада сўзга чиққан «Шўртаннефтгаз» унитар шўъба корхонаси касаба уюшма қўмитаси раиси Акбар Маматқулов корхонанинг жамоа шартномаларида кўзда тутилган имтиёз ва афзалликларидан фойдаланиш тўғрисида, Муборак газни қайта ишлаш заводи касабақўм етакчиси Акром Ҳамроев ходимлардан тушадиган аризаларнинг ўз муддатида кўриб чиқилиши борасидаги тажрибаларидан сўзлаб беришди.

Акмал АБДИЕВ,
«Ishonch» мухбири

● *Демократик ислоҳотларнинг янги босқичи*

Ижтимоий шерикликнинг жаҳон тажрибасидан ўтган илғор намуналарини миллий хусусиятларимизни инобатга олган ҳолда жамият ҳаётига татбиқ этиш олдимизда турган муҳим вазифалардан биридир.

Фуқаролик жамияти институтларининг янада ривожланишига эришиш, амалга оширилаётган ислоҳотларимизнинг очиқ-ошкоралиги ва самарадорлигини таъминлашда, уларнинг ролини кучайтиришда «Ижтимоий шериклик тўғрисида»ги қонуннинг қабул қилинаётгани жамият тараққиётида ҳал қилувчи воқеа бўлди. Ушбу қонунда ижтимоий-иқтисодий ривожланиш дастурларини амалга ошириш, гуманитар муаммоларни ҳал этиш, мамлакатимиз аҳолиси турли қатламларининг ҳуқуқ ва эркинликлари, манфаатларини ҳимоя қилишда нодавлат нотижорат ташкилотларининг давлат тузилмалари билан ўзаро муносабатларидаги аниқ чегараларни белгилаш ва ташкилий-ҳуқуқий механизмларни такомиллаштириш каби масалалар бўйича ҳуқуқий нормалар кўзда тутилади.

Ижтимоий

Ёлланма ишчилар, иш берувчилар ва давлат ижтимоий шерикликнинг субъектлари ҳисобланади. Қонуннинг кучга кириши билан ушбу субъектларнинг манфаатларини ифода этувчи институтлар (ташкилотлар) касаба уюшмалари, иш берувчилар уюшмалари, ҳукумат, шунингдек, давлат ҳокимияти ва маҳаллий ўзини-ўзи бошқариш органлари ҳамкорлиги янада уйғунлашади.

Иқтисодий муносабатлар таҳлили доирасида шериклик иш берувчи ва ёлланиб ишловчилар манфаатларини мувофиқлаштирувчи механизм сифатида олиб қаралади. Зеро, ижтимоий ҳамкорлик иқтисодиёт субъектлари ўртасидаги келишувларни оптималлаштиришда муҳим ўрин тутади. Демократия шароитида социал-сиёсий институт бўлган давлат ҳам шахс, ижтимоий гуруҳ ва қатламлар, жамият, қолаверса, бутун халқ билан умумий тараққиёт йўлида ижтимоий ҳамжиҳатликнинг тамойилларига амал қилади ва бу замонавий давлатчиликнинг асосий шартларидан бири ҳисобланади.

Ижтимоий шериклик — бу, ижтимоий меҳнат соҳасида ишчилар, иш берувчилар (тадбиркорлар), давлат ҳокимияти ва маҳаллий ўзини-ўзи бошқариш органлари манфаатларининг мувофиқлиги ва муҳофазасини ўзаро шартномага интилиш, консенсус (ҳамжиҳатлик)га эришиш, ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий ривожланишнинг муҳим йўналишлари бўйича ягона позицияни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш орқали таъминлайдиган ижтимоий муносабатларнинг цивилизациялашган шаклидир.

Ижтимоий шериклик вужудга келиши ва самарали амалга ошишига қуйидаги омиллар таъсир кўрсатади:

— ижтимоий муаммо;
— ҳамкорлар манфаатлари;
— ҳамкорликнинг ҳуқуқий асосланганлиги;
— ўзаро таъсир ва ўзаро назорат қоидалари ва бошқалар.

Ушбу мақсадга эришиш учун қуйидаги муҳим вазифалар бажарилиши зарур;

— ҳамкорлик субъектлари томонидан мавжуд муаммонинг аҳамияти теран англаб етилганлиги;
— ҳамкорлик қилувчи томонларнинг манфаатларини аниқлаб олиш;
— фаолиятнинг мақсади ва вазифаларини биргаликда шакллантириш;
— ҳамкорлар томонидан уларнинг куч ва воситаларининг бирлашиши ижобий натижа беришининг англаб етилиши ва ушбу тамойилга таъсир этувчи бошқа механизмлар.

Бугунги кунда мамлакатимизда мазкур вазифаларни амалга ошириш ҳар қачонгидан кўра касаба уюшмаларининг фаоллигини талаб этади.

Табиий равишда, ижтимоий ҳамкорлик тизимидаги ҳар бир бўғин ўзининг кучли ва заиф томонларига эга. Масалан, давлатнинг кучи ва имконияти шундаки, унда сиёсий ҳокимият воситалари ва механизмлари жамланган. Тад-

Соғлом авлод, соғлом жамият сари

(Давоми. Боши 1-бетда)

— Соғлиқни сақлаш тизимида фаолият кўрсатаётганларнинг 70 фоизидан ортиғи, шифокорларнинг 54 фоизи, ўрта тиббиёт ходимларининг 90 фоизини хотин-қизлар ташкил этиши бу борадаги ишларимиз нақадар салмоқли эканидан далолат беради, — дейди Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши раиси ўринбосари Нигора Нурматова. — Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши ҳамда Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги қабул қилган қўшма қарори «Соғлом аёл — соғлом оила — соғлом жамият» тизимини барпо этиш баробарида тармоқ ходимлари манфаатларига хизмат қилиб, уларнинг саломатлиги, оиласи, фарзандлари соғлиғи учун ғамхўрлик қилиш имкониятларини янада кенгайтиради.

Узоққа бориб нима қилдик, Марказий кенгаш қарори билан тиббиёт соҳасида фаолият кўрсатаётган хотин-қизларнинг саломатлигини санаторий шароитида тиклаш ҳамда дам олишини таъминлаш мақсадида Қибрай туманида жойлашган «Умид гулшани санаторийси» МЧЖда бир ҳафта давомида 70 нафар фертил ёшидаги Тошкент вилояти ва пойтахтда яшаётган хотин-қизлар соғломлаштирилади.

Сиҳатгоҳда тиббиёт ходимларини соғломлаштириш билан бирга турли маданий-маърифий дастурлар, репродуктив саломатлик бўйича давра суҳбатлари ва семинарлар ўтказиш ҳам режалаштирилган. Бу каби тадбирлар Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ҳам имтиёзли тарзда ташкил этилади.

Қўшма тадбирлар режасига киритилган «Энг шошилинч тиббий ёрдам маркази», «Энг шошилинч тиббий ёрдам шифокори», «Энг шошилинч тиббий ёрдам ҳайдовчиси» каби кўрик-танловлар жойларда шошилинч тиббий хизмат фаолиятини ривожлантиришга қаратилгани билан янада аҳамиятлидир. Март ойида Тошкент врачлар малакасини ошириш институтида ушбу танлов якунига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Ғолиблар Марказий кенгаш томонидан қимматбаҳо совғалар — 4 та музлатгич билан тақдирланди.

Дарҳақиқат, аёл шаъни улуғланган, саломатлиги муҳофазаланган жойда, оналар соғлом фарзанд тарбиялаш баробарида корхона ва ташкилотларда ҳам самарали меҳнат қилишади. Касаба уюшмаларининг ҳам, Соғлиқни сақлаш вазирлигининг ҳам фаолияти ана шу эзгу мақсадга йўналтирилган.

Қўшма тадбирлар режасига асосан ҳар бир корхона, ташкилот ва муассасада ташкил этилаётган «Соғлом турмуш тарзи — саломатлик гарови» мавзуидаги соғломлаштириш тадбирлари ҳар қанча таҳсинга лойиқ.

Бунда фертил ёшидаги аёллар ва қизлар, тўлиқ қамраб олган ҳолда чуқурлаштирилган комплекс тиббий кўрикдан ўтказилади. Репродуктив саломатликни сақлаш ва соғлом оилани шакллантириш муаммолари бўйича ёшлар ва ёш оилалар орасида тушунтириш ишлари олиб борилади. Алоҳида режа асосида «Оилада саломатлик», «Соғлом она — соғлом фарзанд» мавзуида касаба уюшмаси ва вазирликка қарашли ташкилотларнинг етук мутахассислари, олимлар билан учрашувлар, давра суҳбатлари ўтказилиб, соғлом оила ва баркамол авлодни шакллантириш учун маслаҳат ва йўл-йўриқлар берилади.

Дарҳақиқат, оиласидан кўнгли тўқ, ўзи соғлом тиббиёт ходимигина одамларга кўпроқ наф келтиради. Тармоққа қарашли кўплаб корхоналарнинг иш берувчилари ана шу ҳақиқатга ишонч ҳосил қилиб, тиббиёт ходимлари манфаати, уларнинг турмуш даражаси, эҳтиёжи ва саломатлигига эътибор қаратиш орқали иш сифати ва самарадорлигига эришмоқда.

Касалликни даволагандан кўра унинг олдини олган маъқул. Ноябр ойида тармоқ ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши ва унинг ҳудудий ташкилотлари Соғлиқни сақлаш вазирлиги бош бошқармалари, Республика репродуктив саломатлик маркази, Саломатлик ва тиббий статистика институти билан ҳамкорликда ҳар бир ҳудудда аҳоли саломатлигини янада яхшилаш, соғлом бола туғилиши, соғлом авлодни вояга етказишдек хайрли ва жамият тараққиётига дахлдор ишларни янада жадаллаштириш мақсадида «Соғлом она, соғлом бола — соғлом келажак гарови» мавзуида конференция ташкил этилади. Курортлар бошқармаси билан ҳамкорликда ҳар чоракда санаторийларда «Репродуктив саломатлик», «Қариндош-уруғлар ўртасидаги никоҳнинг салбий оқибатлари», «Туғруқлар оралиғини сақлаш» мавзуларида давра суҳбатлари ташкил этилади.

Болалар — умид юлдузларимиз. Уларнинг камоли йўлида қилган хизматимиз буюк келажагимизга қаратилгани билан ҳам аҳамиятли. Июн-август ойлари — ёзги соғломлаштириш мавсумида оромгоҳларни малакали тиббиёт ходимлари, дори-дармонлар, тиббиёт анжомлари билан таъминлаш ва тиббиёт ходимлари учун етарли шарт-шароитлар яратиш ҳам тадбирлар режасидан ўрин олган. Мавсум олдидан оромгоҳда ишлаш истагини билдирган мутахассислар танлов асосида ишга жалб этилмоқда. Уларнинг маҳоратини ошириш учун ўқув машғулотлари, семинарлар ташкил қилинади.

Тиббиёт ходимларининг маънавиятини юксалтириш, дунёқарашини кенгайтириш масаласи устувор вазифа ҳисобланади. Бу шифокор ва ҳамширалардан катта билим ва кўникма талаб этади. Шуни инобатга олиб, қўшма тадбирлар режасида «Ҳамшира» кўрик танловини янада уюшқоқлик билан ўтказиш кўзда тутилди. Бу эзгу ишга кенг жамоатчилик жалб этилган бўлиб, ҳудудларда танловнинг қуйи босқичлари катта уюшқоқлик билан ўтмоқда.

Қишлоқ врачлик пунктлари янада самарали фаолият олиб боришини таъминлаш мақсадида қўшма қарор режасига асосан «Намунали қишлоқ врачлик пункти», «Энг яхши патронаж ҳамшираси», «Энг яхши қишлоқ врачлик пункти мудири» кўрик-танловлари ташкил этилади ва ғолиблар рағбатлантириб борилади.

Руҳни соғломлаштирмай туриб, танани даволаб бўлмайди. Доноларнинг бу ҳикмати гўё шифокор аёллар учун айтилгандай. Маънан соғлом шифокор беморларга рисоладагидек саломатлик бахш этади. Тадбирлар режасида тармоқда фаолият кўрсатаётган хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, иқтидорларни рағбатлантириш, онгу шуурини илм зиёси билан мунаввар этиш мақсадида турли спорт мусобақаларини ташкил этишга ҳам эътибор қаратилган. Ушбу мақсадда ҳар бир корхона, ташкилот ва муассасаларда спорт-соғломлаштириш тадбирлари ўтказилади. Ғолиблар ташкилотчилар томонидан рағбатлантирилади.

Зеро, фаровон ва тўкис ҳаёт, келажагимизнинг буюк ва ёруғ бўлишини таъминлайдиган асосий омил, бу — оналар ва улар тарбиялаётган баркамол авлоддир.

Амина ҚОДИРОВА,
«Ishonch» мухбири

1205 та иш ўрни яратилди

(Давоми. Боши 1-бетда)

Бундан ташқари, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга катта эътибор берилаётир. «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастури ижросини таъминлаш мақсадида ташкилот, корхона, муассаса раҳбарларидан иборат 23 нафар комиссия аъзолари мулкдорларнинг ўрта синфини шакллантиришга кўмаклашиш, ички бозорни рақобатбардош ва сифатли маҳсулотлар билан тўлдириш, янги иш ўринлари яратиш ҳамда шу асосда аҳоли даромадини кўпайтириш, фаровонликни ошириш йўлида изланишларни давом эттиришяпти.

Жумладан, туманда давлат дастури тадбирларини бажариш учун барча манбалар ҳисобидан 12,6 млрд. сўм маблағ сарфлаш белгиланган. Унинг 2 млрд. сўми ҳомийлар, 10,6 млрд. сўми банк кредитлари ҳиссасига тўғри келгани ҳолда, 4200 минг АҚШ доллари миқдоридаги хорижий инвестиция маблағларини ўзлаштириш ҳам режалаштирилган.

Шунингдек, кичик бизнесни янада ривожлантириш мақсадида йил давомида 8,6 млрд. сўм миқдоридаги кредитлар ажратиш белгиланган. Жорий йилнинг биринчи чорагида халқ хўжалигининг барча соҳалари учун банклар томонидан 4967,0 млн. сўм кредит маблағлари ажратилган бўлса, шунинг 2396 млн. сўми кичик бизнес субъектларига йўналтирилган.

Ҳокимлик томонидан қабул қилинган «Аҳоли бандлигини таъминлаш ҳамда янги иш ўринлари яратиш ҳудудий манзилли мақсадли параметрлари дастури»га асосан барча манбалар ҳисобидан биринчи чоракда 1205 та янги иш ўрни яратилди. Булар мавжуд корхоналарни кенгайтириш ва қувватларини ошириш, кичик саноат (озиқ-овқат, ноозиқ-овқат, қурилиш материаллари) ва бошқа тармоқларни, саноат, қурилиш, хизмат кўрсатиш ва сервис, якка тартибдаги тадбиркорликни ривожлантириш, корхоналар билан шартнома асосида касаначилик ва ҳунармандчилик фаолиятини кенгайтириш, паррандачилик, чорвачилик, асаларичилик, балиқчиликни ташкил этиш, иссиқхоналарни кўпайтириш, ишламай турган корхоналар фаолиятини тиклаш ҳамда оилавий тадбиркорликни кенгайтириш ҳисобига очилди.

Туманда фаолият кўрсатаётган 6 та касб-ҳунар коллежини бу йил 2170 нафар ўғил-қиз битиради. Уларни иш билан таъминлаш ниятида корхона, ташкилотлар билан уч томонлама шартномалар тузилиб, битирувчиларни ишли қилиш мақсадида кафолат хатлари олинди.

Жорий йилнинг ўтган уч ойида кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш учун барча манбалар ҳисобидан ажратилган кредитлардан 2.6 млрд. сўми ўзлаштирилди. Маблағнинг 263.3 млн. сўми саноат, 1141,5 млн. сўми озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш, 309,7 млн. сўми қурилиш, 682 млн. сўми маиший хизмат ва сервис соҳасини ривожлантиришга сарфланди. Жумладан, «Ғанишер Файз» хусусий корхонасига қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун 75 млн, «Хонжиза савдо сервис» МЧЖга нон ва нон маҳсулотлари тайёрлаш учун 100 млн, «Сариосиё қурилиш материаллари» МЧЖга темир-бетон ишлаб чиқариш учун 100 млн, 119 нафар тадбиркор аёлга 278,8 млн. сўм миқдоридаги кредит маблағлари берилди.

Бундан ташқари, «Бодомзор», «Дашнобод боғлари», «Шоҳруҳ»,«Сариосиё сабзавот», «Абдусалом Зайниддин» фермер хўжаликларига 2350 млн. сўм миқдорида кредит ажратилиб, Туркия давлатидан пакана ҳамда ярим пакана олма кўчатлари олиб келинди ҳамда 50 гектар майдонда тезкор усулда боғ ташкил қилинди.

Ўзбекистон-Россия ишбилармонлари ҳамкорлигида тузилган «Саховат» қўшма корхонасида аввал коняк спирти ишлаб чиқариш линияси ишга туширилганди. Энди корхонада полиэтилен плёнка тайёрлашни ҳам йўлга қўйиш мақсадида Хитой давлатининг «Сян Лян Лун» МЧЖга 100 минг АҚШ доллари конвертация қилинди ва яқин кунларда технология олиб келиб ўрнатилади. Хитой давлатининг яна бир корхонаси — «Хинжиант Хирали Интернационал Логистик СО. ЛТД» билан «Орион қурилиш-бутлаш» МЧЖ жамоаси шартнома тузган. Битимга кўра ҳамкорлар сариосиёлик тадбиркорларга кислород станцияси қуришда амалий ёрдам кўрсатишади.

Ҳудудда 200 нафар кишини иш билан таъминлашга мўлжалланган пайпоқ ишлаб чиқариш ва ип-калавани бўяшга мўлжалланган корхонани «Шўртан нефтгаз» УДП жамоаси тиклайди. Келгусида бу ерда йилига 5 млн. жуфт пайпоқ ишлаб чиқарилади ва 2 минг тонна ип-калава турли рангларга бўялади. Яна бир муҳим жиҳат, жорий йилда ҳудудий инвестиция дастурига асосан умумий қиймати 6089,6 млн. сўмлик 29 та лойиҳани амалга ошириш белгиланган бўлиб, ўтган уч ойда 2120 млн. сўмлик 6 та лойиҳа молиялаштирилди.

Нормўмин ЧОРИЕВ,
Сариосиё тумани ҳокими,
Олий Мажлис Сенати аъзоси

шериклик

биркорлик субъектларининг кучли томони сифатида уларнинг молиявий имкониятларини кўрсатиш мумкин. Учинчи бўғин — касаба уюшмалари эса, ҳамкорлик учун янги илғор ғояларнинг ташаббускори ҳисобланади. Мана шу уч муҳим ресурсларнинг оқилона бирлашиши натижасида ижтимоий шериклик воқеликка айланади.

Шунингдек, ижтимоий ҳамкорлик, бу — давлат структуралари, тадбиркорлик субъектлари ва жамоат бирлашмаларининг ўзига хос «ижтимоий учбурчак» тизимидаги ўзаро манфаатли муносабатлари ҳамдир.

Қуйидагилар давлат, тадбиркорлик субектлари ва халқнинг умумий мақсад атрофида бирлаштирувчи ижтимоий ҳамкорликнинг механизмларига мисол бўла олади:

— давлат ўз зиммасига жамият қатламларининг ижтимоий кафолатлари масъулиятини олиш орқали ҳуқуқий кафолатлашини мустаҳкамлайди;

— иқтисодий соҳада давлат томонидан хусусий мулкчилик ҳуқуқларининг таъминланиши, қулай тадбиркорлик муҳити ҳамда ташқи савдо имкониятларининг яратилиши натижасида, маҳаллий мулкдорларда давлат ва жамият ҳаётига нисбатан хайриҳоҳлик, қонунларга нисбатан итоаткорлик ҳисси шаклланади;

— ижтимоий масъулиятга асосланган тадбиркорлик жамияти аъзолари томонидан уларнинг манфаат ва мақсадларининг қўллаб-қувватланишига омил бўлади. Ана шу, ўзаро масъулиятлилик тамойили асосида касаба уюшмалари мулкдорлар ва жамиятнинг бошқа қатламлари ўртасидаги балансни таъминлайди.

Ижтимоий ҳамкорликнинг муваффақияти кўплаб омилларга боғлиқ. Шундай шароитлар мавжудки, уларсиз ижтимоий ҳамкорлик воқе бўлолмайди. Касаба уюшмалари эса ана шундай ижтимоий бўғинни ифодалайди.

Таъкидлаш жоизки, нодавлат нотижорат ташкилотлари, шу жумладан, касаба уюшмалари бир томондан, хусусий манфаатлар ҳамда шахсий эҳтиёжларни амалга оширишни ифода этса, иккинчи томондан, бу — шахс ва давлат ўртасидаги ўзаро муносабатнинг махсус шакли ҳамдир. Чунки, бундай институтлар фаолиятида иштирок этган ҳолда, фуқаролар ўз ҳуқуқ ва эркинликларидан фойдаланишлари баробарида, тегишли йўналишларда ўз зиммаларига бурч ва масъулиятни ҳам оладилар.

Умуман олганда, ижтимоий ҳамкорлик тизимида учинчи бўғин — нодавлат ташкилотларнинг ўрни катта. Чунки, улар давлат ва катта молиявий, иқтисодий салоҳиятга эга бўлган тадбиркорлик субъектларини жамият олдида қандай долзарб социал муаммоларнинг пайдо бўлаётгани ва улар ҳал этилмаса, қандай оқибатларга олиб келиши мумкинлиги ҳақида огоҳлантиради, уларнинг диққат-эътиборини мунтазам равишда шунга қаратиб боради. Бундан ташқари, жамоат бирлашмалари муаммоларни ечиш учун кучли динамик ўзгарувчан замонавий жамият шароитларига жавоб берадиган илғор ғояларни илгари суради.

Ижтимоий ҳамкорлик моҳиятини унинг демократик ғоя, фуқаролик жамиятининг асосий тамойилларидан бири, ижтимоий бирлик ва институтлар ўртасидаги барқарор алоқалар шарти сифатидаги хусусиятлари ташкил этади. Айни пайтда, ижтимоий ҳамкорлик миллий ғоя ва мафкурани мустаҳкамлашнинг муҳим йўналиши сифатида Ўзбекистонда тинчлик ва осойишталикни сақлаш, давлатимизнинг ташқи алоқаларини ривожлантиришда улкан маънавий потенциал бўлиб хизмат қилади.

Ижтимоий ҳамкорлик ўз моҳиятига кўра, консенсусни шакллантириш, фуқаролар аҳиллигини таъминлаш, турли социал гуруҳ, қатламларнинг ўзаро муносабатларидаги кескинликка барҳам бериш, барча даражалардаги ҳокимият органлари ва маҳаллий бошқарув органлари орасидаги ижтимоий, сиёсий, иқтисодий, маънавий масалаларда муросага эришишнинг адолатли ва самарали йўлидир.

Абдуҳакимжон ШАРИПОВ,
Бухоро давлат университети «Фалсафа» кафедраси ўқитувчиси

Афсус!

Оилавий наркобизнес

божхона постида якун топди

...Гулбаҳорнинг ташвиши етарли эди. Лекин шунга қарамай олти фарзандидан кўра кўпроқ Дилнозага ачинарди. Унинг оиласи бузилди. Турмуш ўртоғидан ажрашиб, қизалоғи Ширин билан қолди.

Гулбаҳор Илҳом, Озод деган ўғиллари ва қизи Зарина билан яшарди. Қизи Дилноза ижарага квартира олиб чиқиб кетган бўлса-да, кўпроқ вақтини уникида ўтказарди. Оилада катта ўғли Илҳомдан бошқа ҳеч ким ишламасди. У «ВАЗ-2106»да киракашлик қиларди.

2010 йил 14 июл санаси оила ҳаётини остин-устун қилиб ташлади. Воқеалар Гулбаҳор билан Дилнозани судланувчилар курсисига етаклади...

— Эрталаб соат еттилар чамаси эди. Зарина ва Ширин билан нонушта қилаётган эдик, — судда кўрсатма берди Гулбаҳор Яқубова. — Дилноза қайгадир кетди, деди Зарина. Қўнғироқ қилдим, бир-икки соат Ширинга қарагин, дедим. Мен шу куни Илҳомнинг никоҳ тўйига ширинликлар олиш учун Бахт шаҳрига бозорга бормоқчи эдим...

Унинг кўрсатмасига қараганда, шу куни Сирдарё шаҳридаги автостанцияга бориб қизи Дилнозани учратиб қолган. Қизи унга бир кишидан қарз кўтариш учун Қозоғистонга бормоқчилигини айтган. Буларнинг гапини эшитиб турган бир таксичи кетдик, сизларни божхона постигача олиб бораман, деган. Яна бироз вақтдан сўнг аёллар ва икки нотаниш йўловчи постга етиб келишди.

Одамлар кўп эди. Она йигирма беш ёшлар чамасидаги бир йигитнинг Дилнозадан кўз узмаётганлигини сезиб қолди. Жувон индамади. Уларни олиб келган таксичи йигитга ишора қилди: «У телеграммани берди, ўша сизларни чегарадан олиб ўтади». Божхона ходими биринчи навбатда қариндоши вафот этганлиги тўғрисида телеграммаси борлар ўтишини эълон қилди.

Она билан қиз паспортларини кўрсатишиб, божхона ҳудудига ўтишди, декларацияни тўлдиришди. Ходима буюмларни текширди. Жувоннинг сумкасидаги тугунчага кўзи тушди, [illegible]. Ички кийимни юқорироқ кўтаришини сўради. Оёғига пакет боғланган эди. Ходима бошқаларни чақириш учун ташқарига чиққанда жувон ўзини эшикка урди. Қочқинни тутиб, хонага олиб киришганда унинг оёқ кийими йўқ эди. Сабабини сўрашганда «қочганимда тушиб қолибди» деб, жавоб берди. Оёқ кийимини [illegible] топишди. Ўша жойда тугунча ҳам ётарди. Холислар иштирокида очиб кўришганда иккинчи пакетда ҳам [illegible] модда борлиги аниқланди.

Сирдарё вилоят ички ишлар бошқармаси эксперт-криминалистика маркази хулосасига кўра, далилий ашё сифатида олинган нарса «героин» деб аталадиган диацетилморфин гиёҳвандлик моддаси бўлиб, оғирлиги 1967,83 грамм эди.

Дастлабки тергов давомида Д.Содиқова икки ой олдин Бахт шаҳри бозоридан қизига кийим олиш учун борганида Улуғбек исмли йигит билан танишганлиги, [illegible] аниқланди. [illegible]

2010 йил 14 июл куни Улуғбек жувонга пакетларни берар экан, «Сирдарё» божхона постидан ўтиши лозимлиги, Қозоғистонда бир киши пакетларни олиб, унга 100 АҚШ доллари бериши айтади.

— Қўрқма, — деди у. — Сени турмага тиқишмайди.

Жувон рози бўлди.

Г.Якубованинг таъкидлашича, қизида гиёҳвандлик моддаси борлигини билмаган. [illegible]

Аммо «Тезда етиб келинглар, 14 июлда бобонгизнинг дафн маросими бўлади» деган телеграмма қандай пайдо бўлганлигини тушунтириб беришолмади. Кейин маълум бўлишича, Қозоғистонда [illegible]

Она-бола Жиноят кодексининг 246-моддаси 2-қисми, 273-моддаси 5-қисмида кўзда тутилган жиноятларни содир қилишда айбланди.

Суд хайъати судланувчиларнинг гувоҳ кўрсатмалари, далилий ашёларни ҳар томонлама ўрганиб, [illegible]

Она илгари қасддан содир этган жиноятга қўл урганлиги учун хавфли рецидивист деб топилди. У ўн икки йилга озодликдан маҳрум қилиниб, жазони қаттиқ тартибли колонияда ўташ белгиланди. Қизи ҳам шу муддатга озодликдан маҳрум қилиниб, жазони умумий тартибли колонияда ўтайдиган бўлди.

Алия НУРИЕВА

Молия муассасаларида

Банклар ижтимоий-иқтисодий ҳаётимизнинг энг муҳим тармоқларидан бирига айланиб бормоқда. Чунки бозор иқтисодиёти шароитида кимлигидан қатъи назар, хоҳ жисмоний, хоҳ юридик шахс бўлсин, бевосита банк хизматидан фойдаланишни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Мижозларнинг энг яқин ҳамкори

Агар йўлингиз пойтахт вилоятидаги «Ўзсаноатқурилишбанк» нинг Олмалиқ шаҳар филиалига тушган бўлса, бу сизга ҳам таниш, албатта.

— Филиалимизда тадбиркорлар ўз бизнесларини ривожлантириш, ишлаб чиқаришга мўлжалланган инвестициявий лойиҳа-молиялаштириш учун миллий ва хорижий валютадаги сармоялар жалб этиш, энг кам иш ҳақининг минг баробарига қадар миқдорда микрокредитлар олиш имконияти мавжуд, — дейди бошқарув раиси Абдураҳим Йўлдошев. — Шунингдек, мижозлар қишлоқ хўжалик корхоналарини молиялаштиришга мўлжалланган халқаро ривожлантириш уюшмаси кредит линияси, саноат тармоғидаги кичик корхоналарни молиялаштириш мўлжалланган кредитлар тизими ҳамда замонавий технологиялар харид қилиш учун Германия банкларининг кредит линияларидан ҳам унумли фойдаланишлари мумкин. Кези келганда, лизингга қишлоқ хўжалиги техникалари, замонавий технологиялар ва офис ёки бошқа мақсадлар учун оргтехника ускуналари олиш учун етарли шароит яратилганлигини ҳам таъкидлашни истардим.

Бундан ташқари, оддий фуқаролар уй-жой қурилиши, таъмирлаш, бирламчи ва иккиламчи уй-жой сотиб олиш ҳамда таълим кредитларидан унумли фойдаланишлари учун қатор имкониятлар яратилган.

Айни пайтда банкда аҳолининг бўш пул маблағларини кенг жалб этиш мақсадида «Ғаройиб», «Ҳадя», «Мадад-4», «Манфаат-2», «Истиқлол-2» сингари 30 га яқин миллий ва хорижий валютадаги омонат турлари ташкил этилган. Қулайликлар эса мижозлар сонининг тобора ортишига хизмат қилмоқда. Энг муҳими, бу ерда «Банк-мижоз» маслаҳат гуруҳи ташкил этилган бўлиб, ушбу хизмат туридан истаган фуқаро фойдаланиш, тегишли маслаҳат, йўл-йўриқлар олиши мумкин.

Хуллас, мижозлар учун барча шароитлар муҳайё этилган бўлиб, бу эса ҳар икки томоннинг манфаатига баб-баравар хизмат қилмоқда.

Наргиза ЖЎРАБЕКОВА

Омон бўлинг,
МУҲТАРАМ ГАЗЕТХОН

Ishonch
2011-yil 17-may № 61 (2942)

Бугун — финал!

Ходимлар саломатлигини мустаҳкамлаш, уларни жисмоний тарбия ва спортга янада кенгроқ жалб этиш, шунингдек, оммавийликни ошириш мақсадида касаба уюшмалари Федерациясига аъзо ва унинг тасарруфидаги ташкилотлар ходимлари ўртасида 12-14 май кунлари пойтахтимизда жойлашган «Яккасарой» спорт мажмуида республика спартакиадасининг саралаш босқичи бўлиб ўтди.

Спартакиада

Мусобақа қатнашувчилари мини футбол, енгил атлетика, стол теннис, шахмат ва шашка каби турлар бўйича беллашдилар. Қизғин кечган баҳслар якунига кўра, жамоавий кечган мини футбол мусобақаларида Алоқа ходимлари касаба уюшмаси, Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси, Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси, Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси жамоалари финал босқичига йўлланма олдилар.

Енгил атлетика баҳсларида эркаклар ўртасида Санжар Толипов (Соғлиқни сақлаш), Суннатилла Абдуғаниев (Алоқачилар), Абдулатиф Абдуллаев («Ishonch» газетаси), Шавкат Қодиров (Давлат муассасалари) йўлланмани қўлга киритган бўлишса, аёллар ўртасида Гулчеҳра Шералиева (Таълим ва фан), Севара Умарова (Соғлиқни сақлаш), Шоҳида Бегимқулова (Агросаноат), Нилуфар Абдураимова (Авиация) бошқалардан кучли эканликларини амалда исботлашди.

Стол тенниси бўйича эркаклар ўртасида кечган баҳсларда қатнашган Сардор Аҳмадхонов (Давлат муассасалари), Собир Саидхўжаев (Таълим ва фан), Шавкат Тошпўлатов (Қурилиш), Муҳиддин Бекмуродов (Темирйўлчилар) ғолибликни қўлга киритишди. Аёллар ўртасида Олга Хрушева (Авиация), Лола Исматова (Давлат муассасалари), Гуля Усманова (Таълим ва фан), Раъно Абдалимова (Соғлиқни сақлаш) ғалаба нашидасини суришди.

Ақл чархи ҳисобланмиш шахматда беллашган иштирокчилар орасида (эркаклар) Эркинжон Қамбаров (Давлат муассасалари), Г. Ҳамидов (Ёқилғи-энергетика), Ҳамроқул Қодиров (Соғлиқни сақлаш), Зоҳид Набиев (Курортлар бошқармаси) ва аёллар ўртасида С. Захробова (Ёқилғи-энергетика), Дилбар Комилова (Қурилиш), Гулчеҳра Раметова (Давлат муассасалари), Лазокат Турикова (Таълим ва фан) баҳсларни давом эттирмоқдалар.

Шашка бўйича кечган баҳслар натижасига кўра, эркаклар ўртасида Владимир Бегларян (Алоқачилар), Ғайрат Умаров (Авиация), Арипжон Гайназаров (Давлат муассасалари), Ҳусниддин Саидалиев (Қурилиш) ҳамда аёллар ўртасида Дилором Тошматова (Соғлиқни сақлаш), Лола Исматова (Давлат муассасалари), Гулнора Абдуллаева (Авиация), Наргиза Холмуҳамедова (Ёқилғи-энергетика) кейинги босқич йўлланмасини қўлга киритишди.

Финал босқичи спартакиада ғолибларини аниқлаб беради.

А. АРСЛОНОВ
«Ishonch» мухбири

Турнир

Паркент туманидаги «Қўшчинор» кураш аренасида бел олиш ва белбоғли кураш бўйича республика турнири бўлиб ўтди.

Алпомишлар «Қўшчинор»да

100 нафарга яқин полвонни ўзида жамлаган бел олиш кураши баҳслари тўққизта вазн тоифасида ташкил этилди ва наманганлик Ғиёсжон Мамасиддиқов (50 кг), фарғоналик Беҳзод Тўрақулов (55 кг), Мақсад Исмоилов (60 кг), Обидали Мавлонов (73 кг), Камолиддин Маҳкамов (81 кг), Раимжон Азиззода (90 кг), Отабек Ҳомидов (100 кг), Мироншоҳ Рўзиев (+100 кг), Фарҳод Болтабоев (мутлақ вазн) ҳамда сурхондарёлик Рисбек Мамадалиев (66 кг) шоҳсупанинг энг юқорисидан жой олди.

Белбоғли кураш баҳсларида эса Тошкент вилояти, айниқса, Паркент тумани полвонлари шиддаткорлик кўрсатишди.

Илғор Хамлетов (50 кг), паркентлик Санжар Қўчқоров (55 кг), Суннатулла Қозоқбоев (60 кг), Тошкент шаҳри полвони Иқбол Исаев (73 кг), Осиё чемпиони, ёшлар ўртасида жаҳон биринчилиги олтин медали соҳиби, катталар ўртасида кумуш медалга эришган паркентлик Искандар Маҳаматов (81 кг), паркентлик Нуриддин Маҳаматов (90 кг), Шоҳруҳ Қўчқоров (100 кг) ҳамда фарғоналик Дадажон Эргашев (+100 кг) финалда ўз устунликларини амалда намойиш этишди.

Мутлақ ғолиблик учун 81, 90, 100 ва +100 кг. вазн тоифаларида бош совринга эришган курашчилар гиламга чиқди. Ярим финалда Искандар Маҳаматов ва Шоҳруҳ Қўчқоров рақибларини мағлуб этиб финалда рўбарў келди.

Ғолиблик эса Искандар Маҳаматовга насиб этиб, у бош соврин — уч миллион сўм пул мукофотини қўлга киритди.

Мусобақа давомида тенг очко тўплаган курашчилардан «Халқа» усулида ғолиб аниқланди.

— Туманимизда бу каби йирик турнирнинг ўтказилиши ва унда жаҳон ҳамда Осиё чемпионларининг қатнашуви белбоғли кураш ихлосмандларининг янада ошишига, шуғулланувчиларнинг кўпайишига ҳисса қўшади, — деди биз билан суҳбатда Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг тумандаги вакили Баҳодир Икромов.

Носир АЗИЗОВ,
Ўзбекистон бел олиш ва белбоғли кураш федерацияси бош котиби

Олимп сари йўл

Велоспорт

Президентимизнинг 2009 йил 5 январдаги «Ўзбекистон спортчиларини 2012 йил Лондон (Буюк Британия) шаҳрида бўлиб ўтадиган Олимпиада ва Паралимпия ўйинларига босқичма-босқич тайёрлаш тўғрисида»ги Қарори ижросини ҳамда республика ва халқаро миқёсида ўтказиладиган мусобақаларда вилоят терма жамоа аъзоларининг муносиб иштирок этишларини таъминлаш, шунингдек, вилоятда жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш мақсадида Наманган вилояти ҳокими Б. Юсуповнинг қарори эълон қилинди. Мазкур ҳужжатга биноан, вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси П. Паязов велоспорт бўйича Федерация раиси этиб тасдиқланди.

Велоспорт бўйича ўтказиладиган тадбирларга пухта тайёргарлик кўришни ташкил этиш, соҳа олдида турган муаммоларни ҳал этиш, кадрлар билан боғлиқ масалаларга алоҳида ёндашиш мазкур Федерация зиммасига юклатилган асосий вазифалардан ҳисобланади. Соҳанинг истиқболини таъминлашда эса «Вилоят ягона буюртмачи инжиниринг компанияси», «Водий ипаги» МЧЖ, «Мўъжиза-Н» МЧЖ каби ташкилотлар ҳомийлик қилишади.

— Наманган шаҳридаги 3-миттитуман ҳудудида спорт зали, ювиниш ва дам олиш хоналарига эга бўлган «Велотрек» спорт иншооти мавжуд, — дейди биз билан суҳбатда велоспорт бўйича вилоят Федерацияси раиси Пайзулла Паязов.

Мазкур бинода 1-Олимпия захиралари махсус спорт мактаби жойлашган бўлиб, унинг велоспорт бўлимида Павел Мазгунов ҳамда Азиз Абдураҳимов мураббийлик қилишади. Олтита гуруҳда 54 нафар шуғулланувчи (улардан 4 нафари қизлар) мунтазам машғулотлар ўтказишади. Улардан бир нафари Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси, 3 нафари спорт устаси, 4 нафари эса спорт усталигига номзод, 11 нафари 1-разрядли спортчи эканлиги соҳанинг вилоятда янада тараққий этишига умид уйғотади.

Эзгу ниятлар билан бошланган саъй-ҳаракатлар яқин вақт ичида наманганлик велоспортчиларни дунё спорт ареналарига олиб чиқишига шубҳа йўқ.

Дилдора РАҲМОНОВА,
«Ishonch» мухбири

18 май – Халқаро музейлар куни

Аждодларнинг меҳри мужассам

Кулолчилик — ибтидоий санъат. Ҳеч ким уни фалон йилда, фалон асрда пайдо бўлган, деб айтолмайди. Одам пайдо бўлибдики, сопол буюмлар она заминнинг бир парчаси сифатида инсоният тараққиётида ўзига хос ўринга эга бўлиб келаётир. Ўчоқ, тандир, рўзғорда ишлатиладиган турли буюмлар... Уларнинг мустаҳкамлиги, узоқ йиллар беминнат хизмат қилиши кулолчиликнинг яна бир қиррасини намоён этади.

Ўзбекистон Давлат санъат музейи залларида сопол хум, хумча, лой тасвирларигача борки, булар нодир археологик топилмалар ҳисобланади. Ҳикоямиз ҳам бевосита музей залларида намойиш этилаётган XIX-XX аср кулолчилиги ҳақида.

Бу ердаги кулолчилик буюмларига назар ташлаган киши ўлкамизнинг кулолчилар юрти эканлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилади. Маълумки, сопол буюмлар қадим-қадимдан соз тупроқдан ясаб келинади. Улар махсус кулолчилик ўчоқларида, кучли оловда пиширилади. Халқимиз тупроқдан бунёд этилган пиёла, коса, шокоса, лаган, хум, хумча, хурмача, сопол кўза каби идишлардан ҳамон фойдаланади. Уларнинг урфдан қолмагани, ундаги сувми, таомми ўзгача мазали таъм бериши кулолчилик буюмларида аждодларимизнинг меҳри мужассамлигидан далолат беради.

Кўплаб қадимги кулолчилик буюмлари сақланиб қолган, аммо улар ким томонидан яратилганини билмаймиз. Шу боис, ноёб кулол буюмларининг муаллифлари ҳақида ҳам озгина бўлса-да маълумот олсак ёмон бўлмасди.

Жумладан, бухоролик Ҳамро буви Раҳимова қадимги кулолчилик санъати йўлидан бориб, фарзандларимизни хилма-хил жониворлар тасвири ифодаланган ўйинчоқлар билан хурсанд этиб келган. Ижодини деярли болаларбоп ўйинчоқлар ясашга бағишлаган. У ясаган ўйинчоқлар пухта ва чиройли бўлиб, қўлбола ўчоқда пиширилган. Улар афсона, ривоятлар асосида яратилгани учун болаларга жуда ёқарди. Кимгадир ўйинчоқ керак бўлиб қолса, албатта Ҳамро бувини йўқлаб келишарди. Ўша вақтларда «Ҳамробуви эртаклари» номли ҳужжатли филм ҳам яратилган.

Шунингдек, аёл мусаввирларимиздан Лайло Салимжонова «Ҳамробуви Раҳимова» портретини болалар даврасида тасвирлаб, унинг умри давомида шу касбга меҳр қўйганини қисман очиб берганди. Ушбу асар санъат музейида намойишга ҳам қўйилганди. Ҳамро бувининг Кубора Мирфаёзова, Шарофат Обидова каби истеъдодли шогирдлари бўлиб, экспозицияда уларнинг ҳам ишларидан намуналар ўрин олган. Уларнинг ижод услубида устоз таълимоти сезилиб турибди.

Самарқандни кулоллар шаҳри дейиш мумкин. Абдураҳим ва Зариф Мухторовлар, Худойберган Ҳақбердиевнинг ўн йил, яъни 1960-70 йилларда ясаган ўйинчоқ намуналарида она ва бола қиёфаси ҳаётий акс этган. Ҳатто, бешикда ухлаётган бола, фарзандини меҳр билан эмизаётган она кўринишлари кулолчилик санъатининг беқиёс имкониятидан дарак беради. Ушбу халқ усталари ўзларида ҳайкалтарошлик санъатини ҳам мужассам этгандилар. Умарқул Жўрақулов, Маҳкам Облоқулов ижодида ҳам Самарқанд кулолларига хос анъанани кўриш мумкин.

Яна бир истеъдод эгаси Муҳиддин Раҳимовнинг Ўзбекистон кулолчилигида ўз ўрни бор. Унинг ижодида Тошкент, Самарқанд ва бошқа ҳудудлар кулолчилик тарихи жонланган. Ота касбини ўғли — Акбар Раҳимов фарзандлари билан давом эттираётир. Ҳатто, отаси номи билан аталувчи уй-музейи ҳам очиб, сайёҳларни ҳайратга солиб келмоқда.

Фидойи кулолларимиз тошкентлик Туроб Мирвалиев, шаҳрисабзлик Карим Ҳазратқулов, риштонлик Мусо ота Исмоилов, хивалик Қурбонбой Дўстжонов, ғиждувонлик Ибодулла Нарзуллаев кабиларни ҳам ҳурмат билан тилга олиб, ғурумсаройлик кулол Мақсудали Турабоев ҳақида тўхталмасам бўлмас. Санъат музейида ишлаган пайтларим у киши олдимга тез-тез келиб, қилаётган ишлари ҳақида гапириб берарди. «Ғурумсарой тупроғи кулолликка хос, сопол буюмлар пухта чиқади», деб тез-тез мақтар, кулолчилик сир-синоатларини тўлиб-тошиб сўзларди. Музейда ўзбек кулолчилиги қаторида Мақсудали Тўрабоевнинг ўнга яқин иши қўйилган. Бир-биридан нафис сопол лаганларда биргина Ғурумсарой табиати эмас, доим баҳорни эслатувчи Фарғона водийсининг ям-яшил қиёфаси, турли гулларнинг товланиши мужассам.

Кўриниб турибдики, кулолчиликнинг ҳам ўзига хос тарихи бор. Бу эса санъатнинг барча турларида аждодларимизнинг яратувчанлик қудратидан далолат беради.

Маҳмуд АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон Бадиий академияси бадиий ижодкорлар уюшмаси аъзоси, санъатшунос

Кўрик-танлов

Ўсиб келаётган ёш авлод маънавий оламини бойитиш, маданий савиясини юксалтириш орқали уларни миллий қадриятларга ҳурмат, Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш, болалар ўртасида бадиий ҳаваскорлик ижодиётини ривожлантириш касаба уюшмалари фаолиятида муҳим ўрин тутади.

Истиқлол ғунчалари

Мустақиллигимизнинг 20 йиллик байрами муносабати билан Тошкент шаҳар касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгаши тизимдаги маданият муассасалари қошидаги болалар бадиий ҳаваскорлик жамоалари ҳамда ёш ижодкорлар ўртасида ташкил этган «Истиқлол ғунчалари» республика кўрик-танлови ҳам шу мақсадга қаратилган. Яқинда «Тошкент трактор заводи» ОАЖ маданият саройида бўлиб ўтган шаҳар босқичида олти ёшдан 16 ёшгача бўлган 70 нафардан зиёд иштирокчи анъанавий ижрочилик, эстрада, якка чолғу, якка ва жамоавий рақс ижрочилиги йўналишлари бўйича қатнашди.

Ҳар бир чиқиш томошабинлар эътиборини қозонди. Айниқса, эстрада қўшиқчилиги йўналиши бўйича Сергели туманидаги 300-мактабнинг 8-синф ўқувчиси Ирода Юсупова ижросидаги «Ўзбек боласи» қўшиғи, Учтепа туманидаги «Хумо» 328-мактабгача тарбия муассасаси тарбияланувчиси Шарафиддин Файзуллаевнинг дуторда якка созандачилик бўйича иштироки, мазкур «Хумо» бадиий ҳаваскорлик жамоасининг анъанавий ижрочилик йўналишидаги чиқиши, якка рақсда Миробод туманидаги 60-мактабнинг 6-синф ўқувчиси Комила Холдорова, жамоавий рақсда «Тошкент трактор заводи» ОАЖ маданият саройи қошидаги «Стил» рақс дастаси ижросидаги «Вена валси» олқишга сазовор бўлиб, ҳакамлар ҳайъати томонидан ғолиб деб топилди. Барча қатнашчилар диплом ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Абдулатиф АБДУЛЛАЕВ,
«Ishonch» мухбири.
Икром ҲАСАНОВ
олган суратлар

Эътибор

Маҳзун дилларга таскин

Қарши шаҳрида хизмат вақтида ҳалок бўлган ички ишлар, мудофаа ва солиқ бошқармаси ходимлари оила аъзоларига Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши томонидан моддий ёрдам кўрсатилди.

Марказий кенгашнинг вилоятдаги вакиллиги ташкил этган тадбир маҳзун кўнгилларга оз бўлсада таскин бағишлади. Унда сўзга чиққанлар 14 нафар ҳуқуқни муҳофаза қилиш ходимларининг жасорати унутилмаслиги, ёш авлод учун юксак ибрат намунаси бўлишини таъкидлашди.

Ўз мухбиримиз

Янги нашр

Ўзбекистон ёқилғи-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари Марказий кенгашининг Қашқадарё вилоят вакиллиги тизимдаги нуфузли, аъзоларининг юксак ишончига сазовор бўлган тармоқлардан ҳисобланади. Сафига 40 минг нафарга яқин аъзони бирлаштирган тармоқ фаолияти ҳақида жуда илиқ фикрлар билдириш мумкин.

«Эл» газетаси дунё юзини кўрди

Касаба уюшмаларининг ибратли фаолиятини, илғор тажрибаларини халққа етказиш, тарғибот-ташвиқот қилишда оммавий ахборот воситаларининг ўрни катта. Шундан келиб чиққан ҳолда тармоқ вакиллиги муассислигида маърифий-маънавий, ижтимоий-оммабоп нашр — «Эл» газетасининг нишона сони дунё юзини кўрди.

Газета Қашқадарё вилоят ҳокими Нуритдин Зайниевнинг газета ўқувчилари, ижодий жамоаси ва ташкилотчиларига табриги билан очилади.

Ички саҳифаларда вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси раиси Эсонбой Ражабовнинг «Элнинг қалби ва ғурури» сарлавҳали қутлови, газетанинг таҳрир ҳайъати раиси, Марказий кенгашнинг вилоятдаги вакили, Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси аъзоси Жумақул Қурбоновнинг «Эҳтиёж меваси» сарлавҳаси остидаги дил сўзлари чоп этилган.

Шунингдек, газета саҳифаларидан ўрин олган «Геолог» санаторий-профилакторийси бош шифокори Абдураҳмон Яхшиев билан суҳбат, «Меҳнат шартномаси: у ҳуқуқий жиҳатдан мустаҳкам бўлсин», Абдунаби Абдиевнинг «Яхшилик уруғи», Қилич Абдунабиевнинг «Мен билган одам...» сарлавҳали мақолалари ҳам ўқувчилар эътиборидан четда қолмайди.

Янги нашрга ўз ўқувчиларини топиши, касаба уюшма ташкилотларининг нуфузли минбарига айланишини тилаб қоламиз.

Жўрабек ЖАНГИРОВ

Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Наманган вилояти бўйича вакиллиги жамоаси вакилликнинг бўлим мудири Дилором Жўрабоевага падари бузруквори

МАҲМУДЖОН отанинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Insonga naf keltirish – oliy baxt

Muassis:
O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi

Bosh muharrir:
Abduxoliq Abdurazzoqov

Tahrir hay'ati:
Normamat ALLAYOROV,
Nosirxon AKBAROV,
Muhammad Ali AHMEDOV,
Oksana BELAUSOVA,
Dovud MADIYEV
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Baxtiyor MAHMADALIYEV,
Sog'indiq NIYETULLAYEV,
Eson RAJABOV,
To'lqin TESHABOYEV,
Jahongir SHAROFBOYEV
(Mas'ul kotib),
Anvar YUNUSOV

Bo'limlar:
Kasaba uyushmalari hayoti 256-87-63
Huquq va xalqaro hayot 256-03-90
Ijtimoiy-iqtisodiy siyosat 256-87-74
Milliy-ma'naviy qadriyatlar va sport 256-82-79
Xatlar va muxbirlar bilan ishlash 256-85-43
Reklama va e'lonlar 256-87-73

Viloyatdagi muxbirlar:
Andijon + 99897 465 05 68;
Buxoro + 99893 653 50 81;
Jizzax + 99872 360 00 10;
Navoiy + 99893 725 46 40;
Namangan + 99897 491 79 27;
Samarqand + 99866 933 25 04;
Surxondaryo + 99897 458 05 07;
Farg'ona + 99890 232 93 19;
Qoraqalpog'iston Respublikasi va Xorazm + 99862 562 56 75;
Qashqadaryo + 99897 414 30 78

Manzilimiz:
100165, Toshkent shahri, «Buxoro» ko'chasi, 24-uy
E-mail: ishonch 2011@gmail.com

Nashr ko'rsatkichi:
133

Navbatchi muharrir:
A. Qodirova

Navbatchi:
A. Arslonov

Musahhih:
N. Maxamov

Gazeta «Ishonch»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi:
H. Abdujalilov

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi. Korxona manzili: «Buyuk Turon» ko'chasi, 41-uy.

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi. Sotuvda erkin narxda.

«Ishonch»dan olingan ma'lumotlarda manba sifatida gazeta nomi ko'rsatilishi shart. Mualliflar fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

(h) - Tijorat materiallari

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0116-raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-5002

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 21.00

Буюртма Г — 551

20225 nusxada bosildi

2345